

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σύμφωνα με τη συντάκτρια του Κειμένου 1, η γελοιογραφία ωφελεί τη μαθησιακή διαδικασία, διότι προσελκύει το μαθητικό ενδιαφέρον. Ωθεί τους μαθητές σε προσωπική διερεύνηση και προβληματισμό, καθώς το θέμα που γελοιογραφείται παρακινεί σε άσκηση κριτικής. Ακόμη, η γελοιογραφία γίνεται το έναυσμα για διάλογο και επιχειρηματολογία στην τάξη. Οι μαθητές μέσω της γελοιογραφίας εντοπίζουν το ουσιώδες και το συγκρατούν στη μνήμη τους.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η συντάκτρια στο Κείμενο 1 επιτυγχάνει τη συνοχή των περιόδων στην τρίτη παράγραφο του κειμένου με **τους ρηματικούς τύπους σε χρόνο Μέλλοντα** (θα δώσει, θα βοηθήσουν, θα κατανοήσουν). Οι ρηματικοί αυτοί τύποι, ως προς τον τρόπο ενέργειας, φανερώνουν το στιγμιαίο. Προς το τέλος της παραγράφου χρησιμοποιεί και τη διαρθρωτική λέξη «**ακόμη**», που δηλώνει προσθήκη, καθώς και τη διαρθρωτική λέξη «**τέλος**» που δηλώνει ολοκλήρωση του νοήματος. Με τη χρήση ρηματικών τύπων σε χρόνο Μέλλοντα στην αρχή κάθε περιόδου η συντάκτρια αποσκοπεί να τονίσει τα οφέλη της γελοιογραφίας μελλοντικά, εφόσον αρχίσει να χρησιμοποιείται στην εκπαιδευτική διαδικασία.

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Σε αυτήν την περίοδο λόγου από το Κείμενο 1 η γλώσσα είναι συνυποδηλωτική (χρησιμοποιούνται μεταφορές και παρομοίωση). Η συνυποδηλωτική γλώσσα κάνει το ύφος γλαφυρό και παραστατικό. Η συντάκτρια με αυτόν τον τρόπο κάνει το λόγο πιο άμεσο και, εφόσον αυτά τα σχήματα λόγου βρίσκονται στην αρχή του κειμένου, επιτυγχάνει να προσελκύσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Το κεντρικό πρόσωπο της αφήγησης στο Κείμενο 2 είναι η Ευλαλία. Είναι αντίθετη στο ζήτημα του γάμου, εφόσον δεν αγαπά τον υποψήφιο γαμπρό («Ποτέ!» ανάκραξε η Ευλαλία, σταυρώνοντας τα χέρια της). Αρχικά, φοβάται αυτό που της προτείνει ο πατέρας της, στη συνέχεια ξεδιπλώνει τη σταθερότητα και το δυναμικό χαρακτήρα της («Όχι!...» είπε με σταθερή φωνή... «Όχι.»). Παρά τη στενοχώρια της (Η Ευλαλία εδάκρυσε τώρα από τη στενοχώρια κι έτρεμε) δείχνει δυναμική και αποφασιστική, καθώς θεωρεί πως η ίδια ορίζει τον εαυτό της («Ποτέ!...» αποκρίθηκε με απόφαση τώρα η Ευλαλία. Αιστάνθηκε πως είταν άνθρωπος με δικαιώματα στη ζωή, ... να ζητήσει από αυτήν τη θυσία της αγάπης της!). Ακόμη, έχει τίμιο και ειλικρινή χαρακτήρα διότι δε θέλει να προδώσει τον άνθρωπο που πραγματικά αγαπά για τα χρήματα (Με ποιο δικαίωμα αυτή θα επέκρινε τον άντρα που την αγαπούσε;... ω, ας μην είχε γνωρίσει την αγάπη!). Η Ευλαλία είναι διαφορετική από τις γυναίκες της εποχής της, για παράδειγμα η αδερφή της θα δεχόταν το γάμο, μόνο για να ξεφύγει από τη φτώχεια («Θα τον έπαιρνα εγώ!...» είπε με ζωηρή ελπίδα η Λουίζα. Εκείνη αδιαφορούσε για τον άνθρωπο ... που εχαιρότουν τη ζωή, χωρίς στενόχωρες ανάγκες.)

Ο/Η μαθητής/-τρια μπορεί να γράψει την άποψή του/της για τη σύγχρονη εποχή (να κάνει λόγο για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας, για τη μείωση των κοινωνικών στερεοτύπων των σχετικών με το γάμο) και να την αιτιολογήσει. Ωστόσο, μπορούν να υπάρξουν και περαιτέρω αλλαγές και βελτιώσεις στην κοινωνική θέση της γυναίκας.